

OBECNÍ

INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ
OBECNÍHO ZASTUPITELSTVA
VE BŘEHÁCH

ZPRAVODAJ

ROČNÍK V
ČÍSLO 3

ELEKTRINA, PROPAN-BUTAN, ZEMNÍ PLYN, PRO A PROTI.

V této době by měli obyvatelé obce Břehy učinit rozhodnutí o výběru alternativy vytápění v obci, které nepochybně ovlivní životní podmínky několika generací. Tak důležitá otázka života obce se v Evropě většinou rozhoduje v obecních referendech, včetně kampaně vedené zastánci všech posuzovaných variant. Pro-

tože jednorázová informativní schůzka nemůže poskytnout dostatek času na promyšlení všech variant, jako by tomu bylo u dlouhodobější kampaně, pokusil bych se ji alespoň trochu nahradit tím, že bych uvedl všechna pro a proti u variant předložených obecním zastupitelstvem.

Varianta 1

ELEKTRINA

argumenty PRO

Pro nutné posílení rozvodu elektřiny v obci lze využít stávající rozvodné sítě. Po variantě propan - butan je elektřina zjevně druhou nejméně náročnou variantou, pokud jde o rozsah zemních prací ve vybudované síti místních komunikací.

V budoucnu zřejmě elektrárenské společnosti nabídnou širší paletu odběrních tarifů. Na trhu existuje nejvíce alternativ řešení topných systémů např. akumulární vytápění, přímotopné panely nové generace,

elektrické kotle a využití tepelných čerpadel. Výhodou je, že elektrická energie může v každém případě sloužit jako doplňková alternativa k variantám přechodu na plynové vytápění, kterou by bylo možno využít v případě nepředvídaného pronikavého zdražení plynů (viz. ropné krize) nebo v případě, že by se na trhu objevil nový významně úspornější způsob vytápění elektřinou.

Varianta 1

ELEKTRINA

argumenty PROTI

Cena elektřiny bude ze všech uvažovaných energií růst nejvíce a nejrychleji. Má to více důvodů. Do ceny elektřiny se promítnou všechny náklady na odsíření všech vybudovaných parních elektráren. Cena odsíření prvního stupně jednoho bloku

elektrárny dnes stojí zhruba 800 mil.Kč a ČR se zavázala provést i odsíření 2. stupně (včetně splnění norem pro exhalace oxidů dusíku) a toto odsíření přijde na více než 1,2 miliardy Kč na 1 elektrárenský blok. Do ceny elektřiny vyráběné

v atomových elektrárnách se promítanou i vysoké a dosud neznámé ceny na likvidaci dožilých jaderných elektráren, dále cena na vybudování skladu vyhořelého jaderného paliva a dále další zvýšené náklady na vyšší jadernou bezpečnost u nově budovaných jaderných elektráren. A konečně je ohlášeno vyrovnání dotovaných cen elektřiny pro domácnosti a nedotovaných cen pro velkospotřebitele.

Protože v západní Evropě taková situace už de facto existuje, elektrické vytápění se realizuje převážně u nových staveb, které splňují i nejpřísnější normy, pokud jde o tepelné ztráty a v zemích s přebytky levné energie v vodních elektrárnách. Poměrně významně je v těchto zemích u nových instalací zas-

toupeno využití tepelných čerpadel. Tato technologie u nás není prakticky nabízena a obec Břehy ani nemá podmínky pro jejich využití.

V našich podmínkách pokud má být elektrické vytápění ekonomické, musí jeho instalaci předcházet dodatečné zateplení staveb např. výměna dřevěných oken za plastová, vnitřní izolace, aplikace nových venkovních termoomítek ap. a to znamená značné počáteční investice.

Vedle elektrického vytápění je třeba řešit i ohřev užitkové vody většinou separátním akumulátorovým ohřevem (boilery) a vaření (pokud má být řešeno úsporným způsobem, vařiče s keramickými deskami představují dnes investici v hodnotě cca 30 000 Kč).

Varianta 2

PROPAN-BUTAN

argumenty PRO

Tato varianta tím, že veškerou starost o distribuci plynu přesune na dodavatelské firmy a koncové uživatele, představuje variantu s minimálním zatížením vnitřku obce

zemními pracemi.

V této alternativě lze jedním spotřebičem řešit i kombinovaný ohřev teplé vody, ale nákladněji než u varianty zemní plyn.

Varianta 2

PROPAN-BUTAN

argumenty PROTI

Tato varianta představuje pro uživatele zřejmě nejdražší variantu. Uživatel bude donucen si vybudovat na svém pozemku zásobník, který v podstatě vůbec nepotřebuje. Kolik ho to obudné monstrum bude stát, se raději ani neptám, trvale bude ze zásobníku platit daň z nemovitostí za stavbu. Navíc si sám musí obstarávat a také zaplatit distribuci plynu z centrálního zásobníku. Co je pro obec zvláště nevýhodné, je to, že se stává trvalým "zajatecem" distributorských firem, které si po "zabunkrování Břehů" mohou klidně začít diktovat ceny a to jak za plyn tak i za služby. Kdo tomu nevěří, ať se pokusí rozpomenout se na cenu náplně propan-butanové lahve před 3 lety. Propan butanovou láhev kdykoliv výhodně prodáte, ale

podstaně hůře budete prodávat zásobník plynu na vlastní zahradě. Navíc je třeba připomenout televizní záběry zdemolovaných domků po výbuchu třicetikilogramových láhví propan-butanu a lze si jen stěží představit následky výbuchu daleko většího zásobníku v rodinném domku nebo centrálního zásobníku za vsí. Po událostech v tokijském metru nelze vyloučit ani teroristický útok, náboženských sektů už u nás na to máme dost...

Pokud by k nějakým nehodám tohoto typu došlo i jinde, není ani vyloučeno, že některé obce nedovolí průjezd zásobovacích vozů s plynem přes své území, nebo bude zakázán tento systém vůbec. Je pravděpodobné, že po první takové nehodě by vám pojišťovna výrazně zvýšila cenu

pojistného za váš domek.

Pro topné systémy lze využít adaptované kotle na klasický zemní plyn, ale účinnost těchto kotlů je vlivem nižší výhřevnosti paliva asi dvoutřetinová a tak budete nuceni kupovat výkonnější a tím i dražší kotle než pro stejný výkon dosažený v alternativě zemní plyn. Směs propanu a butanu se vyrábí z ropy a je možno očekávat různé problémy, které máme na začátku roku s dodávkami ropy z Ruska, i když Ingolstadt by měl přinést zlepšení, ale i zdražení ropy.

Navíc kdyby se nějaká další obec v okolí rozhodla pro stejnou alternativu, obě obce nemohou počítat s výraznějším zlevněním takové společné akce. Centrální zásobník musí buď vybudovat každá z obcí, nebo by se v katastru jedné obce musel vybudovat větší zásobník a druhá z obcí by měla sice menší strach o životy svých obyvatel, zato by platila větší náklady na distribuci plynu do svých zásobníků. Na zásobnících koncových uživatelů by v každém případě vydělaly stavební firmy dvojnásobek..

Alternativa 3

ZEMNÍ PLYN

argumenty PRO

Zemní plyn je v Evropě nejrozšířenějším topným plynem, zatím se objevují další nová naleziště, Evropa je propojena hustou sítí plynovodů a rozhodně nehrozí do konce příštího století vyčerpání zásob. Objevuje se nová možnost přepravy zkapalněného plynu ze vzdálených nalezišť námořními tankery a jeho další transport evropskými plynovody. I když i cena plynu poroste, vzhledem k tomu, že obstaráváme transit ruského plynu do západní Evropy, nebudeme mít pravděpodobně s dodávkami plynu větší problémy.

V plynárenství u nás podniká řada známých firem a to se projevilo např. v tom, že se rychle zlepšuje kvalita distribuční sítě (nové dálkové rozvody plynu v plastech), tak i tím, že u nás již dnes existuje na trhu úplná nabídka topných systémů všech západních renomovaných firem. Na evropskou úroveň se dostali i naši výrobci plynových kotlů. Všechna naše větší města počítají s plynifikací zemním plynem a není pro ně problém sehnat na tuto plynifikaci bankovní úvěry. Plynifikace je výhodná investice do infrastruktury, stoupá atraktivita lokality a to platí jak pro Prahu tak pro Břehy. Pokud by došlo k dohodě více obcí, náklady na vybudování základní sítě plynových rozvo-

dů by se dále snížily. V písčitých půdách naší obce by jistě šly s výhodou použít i nedestruktivní technologie výstavby rozvodů bez zásahu do pozemních komunikací, jako je např. protlačování trubek ap.

Alternativně lze řešit i kombinovaný ohřev užitkové vody a vytápění jedním spotřebičem a levně lze řešit i vaření a pečení v domácnostech. Účinnost plynových kotlů se dnes blíží k 90%, navíc jsou kotle vybaveny regulační technikou a relativně dostupné jsou i regulační systémy pro regulaci pokojových topných režimů s velkými možnostmi programování těchto režimů dopředu. Tato alternativa je ze všech navržených pro koncové uživatele nejlevnější, jak cenou domovní plynové přípojky, tak výhledovou cenou spotřebičů i jejich provozu.

A ještě je zde jeden argument pro budoucnost. Velmi brzy podobně jako v SRN bude stále obtížnější nalézat stále nová a nová místa pro skládky domovního odpadu. V SRN, kde je velký tlak na recyklaci a využívání odpadů, již dnes existují státem podporované a realizované projekty na komunální úrovni, kdy velké město nebo několik obcí vystaví specializovanou skládku odpadu, kde je zemní plyn vznikající při rozkladu odpadů využíván standardním způso-

bem. Z větší skládky lze zemní plyn těžit až po dobu 10 let. U nás už

první takovou skládku vybuodovala firma ASEA v Praze-Ďáblicích.

Alternativa 3

ZEMNÍ PLYN

argumenty PROTI

Tradiční technologie výstavby rozvodů by mohla znamenat větší zásah do pozemních komunikací ve vesnici. Osobně bych rád navrhl ještě jednu velmi levnou a ekologickou alternativu pro ty, kteří by se příliš báli plynu a nejsou tak bohatí, aby výhledově finančně "utáhli" elektrické vytápění.

Ve Břehách je pila a řada podnikavých pil u nás už začala vyrábět z pilin, které jsou obtížným odpadem, ekologické brikety, které se dají spalovat v klasických kotlech na pevná paliva a prý jsou výhřejší než uhlí ze severu Čech.

Pila by měla zajímavou doplňkovou výrobu, elegantně by se zbavila odpadu a ještě by na tom vydělala

a naši obyvatelé by nemuseli platit za dopravu drahého uhlí. Ale to jen tak na okraj...

Myslím si, že by trocha tržního chování neškodila. Lidé ve Břehách umí dobře počítat a nechť tedy ona "neviditelná ruka trhu" formou řádně vyhlášeného obecního referenda rozhodne, co bude pro Břehy nejlepší. Pak by bylo asi vhodné hledat všude okolo potenciální spojence, aby to pro všechny bylo nejlevnější a konečně se nebát vypsát na tuto akci veřejnou obchodní soutěž a vybrat firmu, která nabídne nejlepší podmínky.

Břehy 14.4.95

Ing. J. Neterda
V zákoutí 77

PŘIPOJTE SVŮJ HLAS K ANKETĚ O TOPNÉM MEDIU !

Obsažený článek Ing. Neterdy, za který mu vřele děkujeme, nás seznámil s výhodami i nevýhodami jednotlivých druhů topení. Před OZ nyní stojí nelehký úkol, rozhodnout o budoucím vývoji obce. Pomozte nám se správně rozhodnout a pokud jste tak ještě neučinili, odevzdejte na OÚ do 27.4. vyplněný anketní lístek. Pokud jste po přečtení článku změnilí názor na systém vytápění a anketní lístek jste již odevzdali, máte možnost jej změnit.

POZVÁNKA NA VEŘEJNOU SCHŮZI.

Zveme Vás na veřejnou schůzi OZ, kterou svolává starosta obce na 3.5.1995 od 19.00hod. do velkého sálu hostince Na křižovatce. Na programu bude schválení Územního plánu obce, který byl zpracován na základě studie, schválené v loňském roce. Pokud budete mít připomínky k navrženému ÚP je možné je podat písemně na OÚ do 3.5.do 12.00hod, nebo je jako poslední mož-

nost přednést ústně přímo při jednání. Všechny připomínky, které neuplatníte nyní, bude v budoucnu velmi obtížné uplatnit. Dalším bodem bude schválení druhu ekologického topení v obci.

POZVÁNÍ NA ČARODĚJNICE.

Zveme Vás na tradiční pálení čarodějnic, které bude 30.4.1995 na místním hřišti. Součástí bude lampionový průvod dětí, který vychází od MŠ ve 20.30hod. a jako novinka, letecká pošta. Jedná se o vypouštění balonků se zavěšeným pohledem AC Břehy a zpětnou adresou dítěte. ten pohled, který doletí nejdále, a vrátí se do 15.5.95, přinese odesílateli pěknou cenu. Současně to bude netradiční propagace našeho kempu.

Zpravodaj připravili: Ing. Neterda,
Ing. Němec, Beneš

Břehy, 23. 4.1995